

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515202094
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8515202094.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. L. U., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Obcou T., dieťa matky X. U., nar. X.X.XXXX, bytom Q. X, A. Y., za účasti pestúnov F.. R. Y., nar. X.X.XXXX a Y.. R. Y., nar. X.XX.XXXX, obaja bytom T. XXX, na návrh Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e pestúnom Y.. R. Y., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX a F.. R. Y., nar. X.X.XXXX, trvale bytom T. XXX odovzdať maloleté dieťa L. U., nar. XX.X.XXXX, T. XXX do starostlivosti Detského domova, Hlavná 499, 951 78 Kolíňany.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ďalej len „Úrad“) sa návrhom podaným na súde dňa 5.5.2015 domáha vydania predbežného opatrenia, ktorým by bola pestúnom mal. L. uložená povinnosť odovzdať ho do starostlivosti Detského domova, Hlavná 499, 951 78 Kolíňany.

Podaný návrh odôvodnil tým, že vzhľadom na nižšie uvedené skutočnosti a s poukazom na nevhodné a neprimerané správanie mal. L. a jeho výchovné problémy je podľa Úradu jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený a narušený. Biologická rodina o dieťa dlhodobu neprejavuje záujem. Nakoľko v súčasnosti niet inej oprávnenej osoby, ktorá by zabezpečovala maloletému dieťaťu osobnú a riadnu starostlivosť, Úrad v zmysle potreby dočasne upraviť pomery na strane mal. dieťaťa navrhuje, aby súd nariadil v zmysle § 76 ods. 1 písm. b) vyššie uvedené predbežné opatrenie.

Vo svojom návrhu Úrad uviedol, že v spisovej dokumentácii, ktorá im bola odstúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad sa nachádzajú informácie o rodine mal. dieťaťa. V septembri 2011 zveril súd mal. L. do osobnej starostlivosti jeho matke, ktorá si upravila pomery na výchovu dieťaťa. Ústavnú starostlivosť OS v Poprade u dieťaťa nenariadil. Následne uznesením OS Poprad, č.k. 15PPOm/1/2012 súd okamžite umiestnil mal. L. do Krízového strediska L. M., A. X. Dôvodom bola skutočnosť, že dňa 02.01.2012 sa matka osobne dostavila na ÚPSVaR Poprad a žiadala o umiestnenie syna do Detského domova. Matka uviedla, že nemá bývanie, má vážne zdravotné problémy, trpí epilepsiou, máva záchvaty a nemá žiadne finančné prostriedky. Zo strany príbuzných neexistuje nikto, kto by sa mohol o dieťa postarať.

Ďalej vo svojom návrhu uviedol, že mal. L. je v starostlivosti manželov Y. na základe predbežného opatrenia zo dňa 24.06.2013 a to spolu so svojou sestrou mal. V. F., nar. XX.XX.XXXX. Dieťa je od

20.11.2013 právoplatne zverené rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. 2P/80/2013-27 do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom Y..

Mal. L. navštevuje druhý ročník ZŠ s MŠ T., v škole je individuálne začlenený pre poruchy aktivity a pozornosti a má problémy v písaní a v matematike. Podľa tvrdenia pestúnov je mal. L. zručný, má rád športové aktivity, rád pozerá televízne programy - prevažne rozprávky. V správaní mal. L. nastala zmena od januára 2015. Prejavujú sa uňho vážne výchovné problémy, ktoré s ním opakovane riešia. Mal. L. začal klamať, utekať z domu. Situácia sa podľa tvrdenia pestúnov vyhrotila počas veľkonočných sviatkov 2015. Opakovane utiekol z domu, museli volať a oznámiť jeho nezvestnosť polícii. V tom čase bol v byte kamaráta. Ďalej pestúni uvádzajú, že „dieťa chodí po domácnostiach svojich kamarátov v obci“. Každému vravelo, že „chce ísť preč z domu, že mu nedajú jesť...“, že ho doma nechcú. Tiež hovorí, že jeho mama R. (pestúnka) má choré srdce, že oni sú zlí rodičia“. Pestúni majú vážnu obavu o život a zdravie dieťaťa, poukazujú na jeho opakované úteky z domu. Taktiež v posledných dňoch je správanie dieťaťa spojené s agresivitou, začal „búchať po stole pästou“. Kričí, vrieska, nevie sa ukladiť. Podľa pestúnov sú jeho reakcie sú jeho reakcie sú neprimerané.

Počas výkonu pestúnskej starostlivosti si mal. L. vyžadoval zvýšenú starostlivosť. Pestúni s ním navštevovali Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Cintorínska 363, 059 92 Huncovce a aj klinickú psychologičku v Poprade. Odborné konzultácie boli pravidelné. Dôvodom bol problém v adaptácii sa mal. dieťaťa v rodine a jeho nástup do školy, kde zaostával oproti spolužiakom.

Dňa 29.4.2015 bola u mal. L. U. stanovená miera ohrozenia - vysoká. Pestúni oznámili, že sa rozhodli a podali dňa 27.4.2015 na tunajší súd návrh na zrušenie pestúnskej starostlivosti. Poukazujú na vážne výchovné problémy u dieťaťa, majú strach a obavu o jeho život (časté úteky z domu, túlanie sa na neznámom mieste) a preto požiadali o pomoc pri jeho okamžitom umiestnení do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Vo svojom návrhu poukazujú na § 52 ods. 2 Zákona o rodine, kde sa uvádza, že súd zruší pestúnsku starostlivosť vždy, ak o to požiadajú pestúni. U mal. L. budú naďalej vykonávať pestúnstvo. Bolo im odporúčané vzhľadom na súrodenecké väzby absolvovať opakovane odborné poradenstvo a pomoc u klinickej psychologičky. Dňa 7.5.2015 majú dohodnuté osobné stretnutie.

O mal. L. matka aktuálne neprejavuje žiaden záujem. Otcovstvo doposiaľ nebolo uvedené. Bol požiadaný ÚPSVaR W., pracovisko A. Y. o stanovisko matky, k možnému opakovanému zvereniu dieťaťa do jej osobnej starostlivosti. Y. sa vyjadrila, že „chce, aby bol jej syn umiestnený v zariadení na výkon rozhodnutia súdu“. Nikto z rodiny sa o jej syna nemôže starať. Zároveň sa k novej starostlivosti vyjadril aj jej známy, ktorý uviedol, že v žiadnom prípade nesúhlasí s tým, aby matka priviedla mal. L. do jeho rodinného prostredia. Matka sa o to pokúsila už trikrát a ani raz to nezvládla.

Samotný L. taktiež pri pohovore na Úrade uviedol, že chce ísť preč, aj bez sestry V., pričom pred ockom (pestúnom) sa to bojí povedať. Jeho priateľ je ísť k mamke X., lebo má psa. Samotný mal. L. intenzívne preferuje ukončenie svojho pobytu u pestúnov.

Vzhľadom na opakované pobyty v krízovom stredisku, opakovaný neúspešný pobyt u matky, opakované neúspešné kontakty s náhradnými rodinami Úrad odporúča pre mal. L. stabilnejší pobyt v detskom domove. Návrhom umiestniť dieťa do Detského domova je potrebné napomôcť prerušeniu frustrácie dieťaťa. Biologická matka dieťaťa navrhuje, aby bol jej syn umiestnený v Detskom domove v okrese A. Y., resp. W.. Ako dôvod uvádza skutočnosť, že by mohla svojho syna častejšie navštevovať.

Vo svojom návrhu taktiež Úrad uviedol, že mal. L. dlhodobo vykazuje také poruchy v správaní, pre ktoré sa aj jeho aktuálni pestúni rozhodli ukončiť pestúnsku starostlivosť. Obom pestúnom a aj maloletému dieťaťu bolo poskytované sociálne poradenstvo, bola vykonávaná terénna soc. práca, spoločne a aj individuálne absolvovali psychologické poradenstvo, odporúčaná bola taktiež odborná pomoc - klinický psychológ, pedagogická poradňa. V rámci poradenstva tunajší úrad odporučil aj pedopsychiatrické vyšetrenie, resp. absolvovanie diagnostického pobytu, zmenu školy - zvážiť možnosť aj internátneho pobytu, možnosť zúčastniť sa na výchovnom programe realizovanom ÚPSVaR. Napriek realizácii poradenstva sa obaja pestúni rozhodli okamžite ukončiť pestúnstvo u mal. L..

Zo strany Úradu boli vyžiadané správy zo školy, ktorú mal. L. navštevuje, zo školského klubu a od pediatra. Triedna učiteľka hodnotí dieťa ako prospechovo slabšieho. Dieťa navštevuje aj školský klub

detí. Vychovávateľka v správe uvádza, že u mal. L. sa správanie často mení. Sú dni, kedy je v kolektíve aktívny, kamarátsky a má pekný vzťah s deťmi. Inokedy je k deťom agresívny, kope ich bije a hryzie ich. Vykrikuje a hádže sa na zem. Ak nie je niečo podľa neho, svojvoľne odchádza z triedy. Pediater MUDr. Kupec, Plavnica hodnotí poskytovanie starostlivosti o dieťa pestúnmi pozitívne, nespozoroval zo strany pestúnov zanedbávanie. Má informácie, že L. uteká z domu, odchádza zo školskej družiny. Pestúni doručili Úradu aktuálnu správu o správaní sa mal. L.. V nej uvádzajú, že opäť L. svojvoľne dvakrát ušiel na dolný koniec dediny k potoku, vyvoláva konflikty aj vo vzťahu k svojej mladšej sestre V., kričí, vrieska, vyháňa pestúnov z domu. Majú obavu o zdravie svojej celej rodiny. Trvajú na urýchlennom umiestnení dieťaťa v zariadení, kde ho sú ochotní sami previesť a odovzdať.

V zmysle § 27 Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately povinný bezodkladne podať súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia, ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený. Úrad dospel k záveru, že mal. L. sa ocitol v takejto situácii, preto navrhol nariadiť predbežné opatrenie v zmysle § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

Uznesením sp. zn. 2P/39/2015 zo dňa 12.5.2015 súd ustanovil mal. L. kolízneho opatrovníka Obec T..

Na tunajšom súde na návrh pestúnov sa vedie konanie o zrušenie pestúnskej starostlivosti mal. L. U., nar. XX.X.XXXX pod sp. zn. 4P/72/2015.

Podľa § 74, ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1, O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenia na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa ods. 2, cit. zákonného ustanovenia návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79, ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia

súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa ods. 4 cit. zák. ust. o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu.

Podľa ods. 5 veta prvá cit. zák. ust. ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b/, rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa ods. 2.

Podľa ods. 6 cit. zák. ust. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa ods. 8 cit. zák. ust. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%252375-77'&ucin-k-dni='30.12.9999'> sa použijú primerane.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Účelom predbežného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je dočasná úprava pomerov účastníkov.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritorneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie predbežného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním predbežného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Predbežné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov. Platí to pre takéto predbežné opatrenia, ktorých cieľom má byť dočasná úprava pomerov i pre také, ktorými sa má zabezpečiť budúci výkon rozhodnutia pred jeho zmarením.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie musí mať preto vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe. Od predmetu prebiehajúceho konania alebo konania, ktoré len začne podaním žaloby, okrem iného závisí aj spôsob, akým sa má obmedziť časové trvanie predbežného opatrenia.

Z návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa.

Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je dôvod a aj potreba dočasnej úpravy pomerov mal. L. U., nar. XX.X.XXXX v jeho záujme v zmysle § 75 ods. 2 O.s.p., a to jeho odovzdaním do starostlivosti Detského domova Kolíňany, Hlavná 499, 951 78 Kolíňany.

Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni na nariadenie predbežného opatrenia. Bola osvedčená naliehavosť potreby nariadenia predbežného opatrenia a zároveň aj potrebu zásahu súdu vo forme predbežného opatrenia.

Súd mal preukázanú potrebu dočasnej úpravy pomerov u mal. L.. Matka mal. L. sa oňho nie je schopná postarať, nemá vytvorené dostatočné bytové podmienky, má zdravotné problémy (trpí epileptickými záchvatmi), ktoré jej znemožňujú sa o dieťa riadne postarať. Otec mal. L. nie je známy. Ako vyplýva z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a z vyjadrení matky mal. L., ten nemá príbuzných, ktorí by sa o neho mohli postarať a zabezpečiť jeho výchovu. mal. detí je vo výkone trestu odňatia slobody. Taktiež mal súd za preukázané, že maloletý L. svojim agresívnym správaním voči pestúnom, svojej sestre V., ako aj ku svojim spolužiakom, častými útekmi z domu, narušuje chod domácnosti pestúnov, ktorí sa rozhodli zrušiť pestúnsku starostlivosť u mal. L. a zároveň ho odovzdať do detského domova. Z týchto dôvodov bude v záujme mal. L., aby bol dočasne umiestnený do Detského domova Kolíňany, kde bude pod odborným a profesionálnym dozorom, a bude mu zabezpečená nevyhnutná odborná pomoc za účelom jeho diagnostiky.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené vyhovel návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni a nariadil pestúnom Y. R. Y., nar. X.XX.XXXX, a F. R. Y., nar. X.X.XXXX odovzdať maloleté dieťa L. U., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Detského domova, Hlavná 499, 951 78 Kolíňany.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 146 ods. 1, písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.